

Τά παιδιά μας αρνοῦνται τόν Θεό καί ἐμεῖς καμαρώνουμε;

Πρό πρώτο Σάββατο τῆς φετεινῆς Σαρακοστῆς, τήν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τῶν Ἁγίων Θεοδώρων, ἔτυχε νά παραβρεθῶ στό μνημόσυνο συγγενικοῦ μου προσώπου σέ μιά μεγάλη ἐπαρχιακή πόλη, καί στή φιλοξενία πού ἀκολούθησε, κατά τά Ἑλληνικά εἰωθότα, συνέβη κάποιο περιστατικό πού μέ ἔβαλε σέ σκέψεις.

Διανύαμε ἤδη τήν πρώτη ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν, ὅταν ὑποθετικά θά ὀφείλαμε ὡς χριστιανοί νά νηστεύουμε, ἀλλά τό τραπέζι πού παρατέθηκε στή συνέχεια τῆς τελετῆς, ἦταν γεμάτο ἀπό ψητό ἀρνί καί κοκορέτσι! Βέβαια πρὸς τιμὴ τοῦ καταστήματος ὑπῆρχε καί νηστήσιμο πιάτο πού μάλιστα ἀποδείχτηκε πεντανόστιμο.

Ὡστόσο, τό ἀξιοσημείωτο δέν ἐντοπίζεται στό ὅτι σέ τέτοια ἰδιαίτερη περίοδο οἱ περισσότεροι δέν νηστεύουν, οὔτε ἔστω κατά παράδοση, ἀλλά στήν ἀποκάλυψη στήν ὁποία προέβη μία ἀπό τίς κυρίες τῆς παρέας, στή συζήτηση πού ξεκίνησε, μέ ἀφορμὴ τό γεγονός, πῶς, ἀνάμεσα στοὺς συνδαιτημόνες τοῦ γεύματος, ὑπάρχουν καί δύο πού ἐπιλέγουν νηστήσιμο φαγητό.

«Ναί, καλό εἶναι νά νηστεύει κανεῖς, βοηθᾷ καί τήν ὑγεία», καί τά γνωστά. Καί φτάνουμε στό ὥραϊο. «Ἐμένα ὁ γιός μου εἶναι ἄθεος» καταθέτει ἡ κυρία μέ πολύ ψύχραιμο ὕφος, «καί τοῦ ἀδερφοῦ μου τά παιδιά ἐπίσης εἶναι ἄθεα»! Ὑπέροχα, μπράβο! Μεγάλο τό κατόρθωμα καί πρέπει νά τό μάθει ὁ κόσμος.

Δέν ξαφνιάστηκα στό ἄκουσμα τῆς εἵδησης, γιατί ἔχω ἀκούσει καί ἄλλοτε καί ἔχω συναντήσει παιδιά ἀλλά καί πιο μεγάλους πού δηλώνουν ἄθεοι. Ἄλλωστε τό νά δηλώνει κανεῖς ἄθεος δέν εἶναι καθόλου πρωτότυπο ἢ παράξενο στίς ἡμέρες μας. Ταιριάζει ἀπόλυτα μέ τό lifestyle. Δείχνεις στοὺς ἄλλους ὅτι εἶσαι καί μοντέρνος. Ἀλλά τό νά μὴν ντρέπεται ὁ γονιός πού τό παιδί του δηλώνει ἄθεο, πρώτη φορά μου συμβαίνει!

Λένε τά παιδιά μας πῶς δέν πιστεύουν στό Θεό καί δέν χάσαμε τή γῆ κάτω ἀπ' τά πόδια μας, καί δέν νοιώθουμε ἔστω ντροπή; Οὔτε προεκτείνουμε λίγο; Δέν πρέπει νά μᾶς ἀνησυχεῖ ἡ ὑποψία πῶς ἓνα παιδί πού δέν ἀγαπᾷ τόν Θεό μᾶλλον δέν μπορεῖ νά ἀγαπήσει κανέναν;

Τί σοβαρότερο μπορεῖ νά συμβεῖ; Ἄν ἓνα παιδί δηλώνει ὅτι δέν πιστεύει στόν Θεό, σέ τί καλό μπορεῖ νά ἐλπίζει ὁ γονιός ὅτι θά προσβλέπει τό παιδί του; Τί μπορεῖ νά περιμένει; **«Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐάν κερδήσῃ τόν κόσμον ὅλον καί ζημιωθῆι τήν ψυχὴν αὐτοῦ;»**. Φαντάζομαι θά τό ἄκουσαν οἱ γονεῖς κάποτε αὐτό. Τί νά τά κάνουν τά πτυχία, τή μόρφωση, τήν προκοπή;

Δέν συζήτησαν μέ τά παιδιά γιά νά ἐξηγήσουν πῶς κατέληξαν σέ τέτοιο συγκλονιστικό συμπέρασμα; Προσπεράστηκε τό θέμα ἀσυζητητί ἢ μήπως νικήθηκαν οἱ μεγάλοι ἀπό τά ἐπιχειρήματα πού κατέθεσαν οἱ βλαστοί τους; Καί

τό δηλώνουν δημόσια χωρίς νά κοκκινίζουν; Δέν ἔπρεπε νά ἀνησυχοῦν μήπως τά παιδιά τους παρασύρθηκαν; Ἄραγε, μόνο ἀπό τά ναρκωτικά καί τήν ἀλητεία κινδυνεύουν οἱ νέοι σήμερα;

Φοβᾶμαι, ὅμως, πώς, αὐτή ἡ ἀντίληψη τῆς ἄρνησης τοῦ Θεοῦ μᾶλλον ἐκφράζει καί ἐμᾶς τούς ἴδιους τούς γονεῖς. Τό μαρτυρεῖ ὁ τρόπος τῆς ζωῆς μας πού δείχνει ἀνεργάτιστος. Τά παιδιά εἶναι ὁ καθρέφτης μας, τόν ἑαυτό μας βλέπουμε στά πρόσωπά τους. Ἐμεῖς εὐθυνόμαστε γιά τόν χαρακτήρα τους, γιά τίς ἀντιλήψεις τους καί τήν ἀγωγή τους.

Εἶναι ἄραγε τό ζήτημα σημαντικό; Μήπως εἶναι ἀπλά μόδα καί θά περάσει; Πιστεύουμε ὅτι αὐτά τά παιδιά θά ξαναβροῦν τό δρόμο μέ τά χρόνια; Δέν νομίζω πώς θά γίνει ἔτσι.

Αὐτές τίς μέρες εἶχα καί ἄλλη σχετική ἐμπειρία. Τήν ἐπομένη τῆς γιορτῆς τῶν Σαράντα Μαρτύρων ἀνδρῶν μέ τά ἀρχαιοελληνικά ὀνόματα (10 Ἀπριλίου), εὐχομαι σέ μία γνωστή μου χρόνια πολλά γιά τόν γιό της τόν Ἑπαμεινῶνδα καί ἐκείνη μέ ρωτᾷ: «Γιατί τί ἔχουμε;» Ὅταν τῆς ἐξηγῶ, μοῦ ἀπαντᾷ: «Ἄ, ἐμεῖς δέν τόν γιορτάζουμε!» Βγάλτε συμπέρασμα! Παλιότερα ἔψαχναν νά βροῦν πότε μπορεῖ νά γιορτάσει κανεῖς πού τό ὄνομά του δέν ἦταν κάποιου γνωστοῦ ἀγίου, γιά νά μήν ὑστεροῦν ἀπό τούς ἄλλους, καί σήμερα, πού ἔχουμε τή δυνατότητα νά πληροφορηθοῦμε τά πάντα, ἀδιαφοροῦμε;

Τί κάναμε ἐμεῖς γιά μήν φτάσουν τά παιδιά μας στήν ἀμφισβήτηση, ἐφ' ὅσον αὐτό μᾶς ἀνησυχεῖ; Τούς φορέσαμε σταυρό στό λαιμό τους; Τούς μάθαμε νά προσεύχονται πρὶν κοιμηθοῦν; Τούς πήγαμε στήν Ἐκκλησία καμία Κυριακή; Τούς κοινωνήσαμε ποτέ; Τούς δείξαμε τό παράδειγμα; «Ὅτι μικρομάθει, δέν τό τρανοαφήνει» ἔλεγαν οἱ παλαιότεροι. Ζημιώθηκαν οἱ προηγούμενοι ἀπό ἐμᾶς πού ἔδιναν σημασία σέ αὐτά; Τώρα εἰσπράτουμε τούς κόπους μας.

Γιά νά φτάσουν τά παιδιά μας στό σημεῖο νά ἀρνοῦνται τήν ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ ἔχουν κοπιάσει πολλοί, γι' αὐτό μή νομίζετε ὅτι τό φαινόμενο εἶναι τυχαῖο. Σέ ὅλες τίς ἐποχές οἱ γενιές ἐξελίσσονταν, ἀλλά μόνο στίς ἡμέρες μας πλήθυναν τόσο πολύ τά φαινόμενα τῆς νεανικῆς ἀθεΐας.

Ἐφ' ὅσον δέν μᾶς νοιάζει, πάει καλά! Ἄν, ὅμως, ἀνησυχοῦμε, κάτι πρέπει νά κάνουμε. Τά πράγματα εἶναι ἀπλά. Ἄν μπορεῖ καθένας μας ὅλα νά τά κάνει μόνος του ὄντως δέν ἔχει ἀνάγκη τόν Θεό. Ἄν ὄχι, μᾶλλον πρέπει νά ψάχνεται. Τούς τό εἶπαμε αὐτό; Τά παιδιά μας ἐδῶ καί χρόνια τά βρίσκουν ὅλα ἔτοιμα. Ποιό ἀπ' τά παιδιά μας πάλεψε γιά νά ζήσει; Ὅλα τακτοποιημένα τά βρίσκουν, οἱ δυσκολίες εἶναι μόνο γιά τούς γονεῖς. Ἔχετε δεῖ πολλά φτωχόπαιδα νά βρίσκουν χρόνο γιά νά ἀμφιβάλλουν γιά τόν Θεό; Αὐτή εἶναι ἡ πολυτέλεια τῶν βολεμένων!

Ἐμεῖς φταίμε λοιπόν. «**Μαθητῆς δέν ἔμαθε, δάσκαλος δέν δίδαξε**» λέει ὁ λαός. Τί μάθαμε στά παιδιά μας ἂν δέν πιστεύουν ὅτι ὑπάρχει Θεός;

Ἄν τούς τά εἶπαμε αὐτά καί δέν γίνεται τίποτε, τότε ἕνα μένει. «Ἄν δέν παρουσιασθοῦμε μπροστά στόν Θεό μέ τά παιδιά μας σωσμένα, τότε νά παρουσιασθοῦμε μέ τά γόνατά μας ματωμένα» ἄκουσα νά λέει κάποιος

Γέροντας. Ξεχάσατε τί κατάφεραν τά δάκρυα τῆς Ἁγίας Μόνικας; Κλάψαμε ἑμεῖς; Γονατίσαμε μπροστά στά εἰκονίσματα;

Ἀλλά γιά σταθεῖτε! Δικαιοῦνται τά Ἑλληνόπουλα νά ἀρνοῦνται τήν ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ; Νά ζοῦσαν στά βάθη τῆς ζούγκλας, νά μήν εἶχαν ἀκούσει γιά τόν Χριστό θά τό καταλάβαινα, μά νά ζοῦν σέ τοῦτον τόν τόπο πού καί οἱ πέτρες του μιλοῦν γι' Αὐτόν, μού φαίνεται ἀκατανόητο.

Πολλά ἀπό τά παιδιά μας σήμερα, ἀλλά καί ἑμεῖς οἱ μεγαλύτεροι θυμίζουμε τόν Ἰουδαϊκό λαό τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τότε πού πορεύονταν πρὸς τῆς Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας καί ἐνῶ τούς ἔτρεφε ὁ Θεός, ἐνῶ τούς ἔσκεπε τὴν ἡμέρα καί τούς φώτιζε τὴ νύχτα, ἐκεῖνοι ἔχασαν τὴν πίστη τους καί ὅπως λέει ἐκεῖνο τό ψαλμικό: **«καὶ ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν ἐν ὁμοιώματι μόσχου ἐσθίουτος χόρτον. καὶ ἐπελάθοντο τοῦ Θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτούς ...»** (Ψαλμ. 105ος).

Νά εἶσαι δικαιοῦχος μῖας τόσο σπουδαίας κληρονομίᾶς, ὅπως αὐτῆς, πού μᾶς παραδόθηκε, καί νά τὴν ἀποποιεῖσαι, δέν ἔχει λογική. Πῶς μποροῦν τά παιδιά μας νά ἀμφιβάλουν; Ἡ ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ σέ ἑμᾶς εἶναι παραδεδομένη, δέν εἶναι ἀφηρημένη. Τόν ἔζησαν οἱ Ἕλληνες τόν Χριστό, δέν εἶναι ψέμα, μποροῦν νά Τόν ἀμφισβητοῦν τά παιδιά τους;

Ὁ πάπα-Γιώργης ὁ Μεταλληνός, συνήθιζε νά λέει κάτι ὠραῖο στίς συζητήσεις του ἐκεῖ στόν Ἅγιο Ἀντίπα γιά τόν Χριστό καί τό πῶς τόν γνώρισαν οἱ πατεράδες μας, γιά ὅσους ἔχουν ἀμφιβολίες σχετικά μέ τὴν ὑπαρξη Του. Ἐλεγε: «Τόν Χριστό μου εἶπε ὁ πατέρας μου ὅτι, τοῦ εἶπε ὁ Πατέρας του ὅτι, Τόν εἶδε ὁ πατέρας του, καί ἂν αὐτό τό ἐπεκτείνουμε γιά 80 γενιές φτάνουμε, διαδοχικά, σέ ἐκείνους πού ἔζησαν τὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ καί τόν γνώρισαν πραγματικά». Καί ἂν αὐτό φαντάζει ὑπερβολικό σέ διάρκεια, ὥστε νά μπορεῖ νά ἔχει πιστότητα, θυμηθεῖτε τὴν ἀρχὴ τοῦ Βιβλίου τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐκεῖ πού ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος περιγράφει μέ ὀνόματα τὴν Βίβλο τῆς Γενέσεως τοῦ Χριστοῦ καί ἀναφέρει τρῖς, τίς γνωστές «γεννεαὶ δεκατέσσαρες». Καί ἐκεῖνες οἱ βιβλικές γενεές μᾶλλον ἔχουν, ἢ κάθε μία, μεγαλύτερη διάρκεια σέ σχέση μέ τά 25 χρόνια πού ὑπολογίζεται ἡ διάρκεια κάθε γενιᾶς ἀπὸ τίς 80 πού μετροῦσε ὁ πάπα-Γιώργης.

Δέν ἔζησε ἑκατομμύρια χρόνια πρὶν ὁ Χριστός, καί ἑμεῖς οἱ Ἕλληνες ἔχουμε τὴν ἀπόλυτη διαδοχὴ. Ἐπομένως μποροῦμε νά μιλήσουμε στά παιδιά μας μέ στοιχεῖα. Ἕνας ἀπὸ αὐτούς τούς «δικούς μας» πού ἔζησαν τόν Χριστό, ἂν ψάχνετε ὀνόματα, εἶναι ὁ Ἀπόστολος Λουκᾶς πού ἦταν Ἕλληνας τό γένος. Δέν γελάστηκαν οἱ Ἕλληνες τῆς Ἱστορίας.

Ἐπάρχουν λοιπὸν ἐπιχειρήματα. Μποροῦμε νά δείξουμε στά παιδιά μας τόν δρόμο γιά νά ψάξουν, ἔστω τώρα. Δέν εἶναι ἀργά. Ἀρκεῖ νά πιστέψουμε ὅτι ἀξίζει νά τό παλέψουμε. **«Μὴν μείνουμεν ἔξω τοῦ νυμφῶνος Χριστοῦ»** καί ἑμεῖς καί τά παιδιά μας.

Τό τραγουδάει καί ἡ γνωστὴ καλλιτέχνις, «Ἡ Σωτηρία τῆς ψυχῆς εἶναι πολὺ μεγάλο πρᾶγμα σάν ταξιδάκι ἀναψυχῆς μ' ἓνα κρυμμένο τραῦμα».

Δημήτριος Κοσκινιώτης